

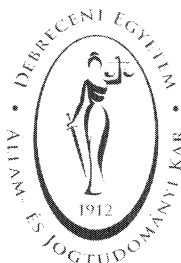
DEBRECENI EGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR

ÁRVA – BALÁZS – BALLA – BARTA – VESZPRÉMI

HELYI ÖNKORMÁNYZATOK

Egyetemi tankönyv

Második, átdolgozott kiadás

Debreceni Egyetemi Kiadó
Debrecen University Press
2012

TARTALOMJEGYZÉK

I. FEJEZET

A HELYI IGAZGATÁS KIALAKULÁSA, A MAGYAR HELYI IGAZGATÁS FEJLŐDÉSE 11

1. AZ ÖNKORMÁNYZATOKRÓL ÉS A HELYI IGAZGATÁSRÓL ÁLTALÁBAN..... 11
 - 1.1. Az önkormányzatok fajtái és típusai 11
 - 1.2. A helyi igazgatás és az önkormányzatok kapcsolata 11
2. A HELYI IGAZGATÁS KIALAKULÁSA ÉS MODELLJEI 12
 - 2.1. A települési és a területi önkormányzatok előzményei..... 12
 - 2.2. Főbb önkormányzati modellek..... 13
3. A MAGYAR HELYI IGAZGATÁS FEJLŐDÉSÉNEK VÁZLATA 1867 UTÁN..... 16
 - 3.1. Helyi igazgatás a dualizmus korában..... 16
 - 3.2. A tanácsigazgatás rendszerének főbb jellemzői..... 18
 - 3.3. A rendszerváltás nyomán létrejött helyi önkormányzati rendszer karaktere 20

HASZNOS LINKEK 24

II. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZÁS ALAPKÉRDÉSEI A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK EURÓPAI CHARTÁJÁBAN..... 25

1. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK EURÓPAI CHARTÁJÁRÓL ÁLTALÁNOSÁGBAN 25
2. ALKOTMÁNYOS ÉS JOGI MEGALAPOZÁS 27
3. A HELYI ÖNKORMÁNYZÁS FOGALMA ÉS TERJEDELME, A HELYI ÖNKORMÁNYZAT HATÁRAINAK VÉDELME..... 27
 - 3.1. A helyi önkormányzás fogalma..... 27
 - 3.2. A helyi önkormányzás terjedelme 28
 - 3.3. Az önkormányzati határok védelme..... 29
4. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK IGAZGATÁSI SZERVEZETE, VALAMINT A HELYI FELADATOK GYAKORLÁSÁNAK FELTÉTELEI A CHARTA SZERINT 29
 - 4.1. Az igazgatási szervezet 29
 - 4.2. A helyi feladatok gyakorlásának feltételei..... 30
5. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TEVÉKENYSÉGÉNEK ÁLLAMIGAZGATÁSI FELÜGYELETE (KONTROLLJA) 31
6. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK PÉNZÜGYI FORRÁSAI 32
7. AZ EGYESÜLÉSI JOG ÉS A HELYI ÖNKORMÁNYZÁS JOGI VÉDELME 33
 - 7.1. Az egyesülési jog szabályai a Chartában 33
 - 7.2. A jogi védelem (jogorvoslat) szabályai..... 34
8. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK EURÓPAI CHARTÁJÁNAK KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYVE..... 35

HASZNOS LINKEK 36

III. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZÁS ALKOTMÁNYOS KERETEI, SZERVEZETI RENDSZERE, AZ ÖNKORMÁNYZATOK TÍPUSAI MAGYARORSZÁGON..... 37

1. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK HELYE AZ ALAPTÖRVÉNYBEN	37
2. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK HATALOMMEGOSZTÁSBAN ELFOGLALT HELYZETE..	37
3. A HELYI ÖNKORMÁNYZÁSHOZ VALÓ JOG.....	38
4. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK FOGALMA	41
5. AZ ALAPTÖRVÉNYBEN FOGLALT FELADAT- ÉS HATÁSKÖRÖK	42
5.1. Rendeletet alkot.....	42
5.2. Határozatot hoz.....	43
5.3. Önállóan igazgat.....	44
5.4. Meghatározza szervezeti és működési rendjét.....	44
5.5. Gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat.....	44
5.6. Meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik.....	45
5.7. E célra felhasználható vagyonával és bevételeivel kötelező feladatai ellátásának veszélyeztetése nélkül vállalkozást folytathat.....	45
5.8. Dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről.....	45
5.9. Önkormányzati jelképeket alkothat, helyi kitüntetésekkel és elismerő címeket alapíthat.....	46
5.10. A feladat- és hatáskörrel rendelkező szervtől tájékoztatást kérhet, döntést kezdeményezhet, véleményt nyilváníthat.....	46
5.11. Szabadon társulhat más helyi önkormányzattal, érdek-képviselői szövetséget hozhat létre, feladat- és hatáskörében együttműködhet más országok helyi önkormányzatával, és tagja lehet nemzetközi önkormányzati szervezetnek.....	47
5.12. Törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.....	47
6. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÍPUSAI	48

IV. FEJEZET

TERÜLETSZERVEZÉSI JOGKÖRÖK.....	49
1. JOGI SZABÁLYOZÁS	49
2. ÚJ KÖZSÉG ALAKÍTÁSA, TELEPÜLÉSEGYESÍTÉS MEGSZÜNTETÉSE.....	50
3. TELEPÜLÉSEGYESÍTÉS.....	53
4. TERÜLETRÉSZ ÁTADÁSA, ÁTVÉTELE, CSERÉJE TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK KÖZÖTT.....	53
5. VÁROSSÁ NYILVÁNÍTÁS.....	54
6. TELEPÜLÉS MEGYÉK KÖZÖTTI ÁTCSATOLÁSA	54
7. A FŐVÁROST ÉRINTŐ TERÜLETSZERVEZÉSI ÜGYEK: FŐVÁROSI KERÜLET LÉTREHOZÁSA, A KERÜLETI HATÁROK MEGVÁLTOZTATÁSA.....	55

V. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ÁLTAL ELLÁTOTT FELADAT- ÉS HATÁSKÖRÖK	57
1. A HELYI KÖZÜGYEK FOGALMA	57
2. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK FELADAT- ÉS HATÁSKÖRI RENDSZERE	60
3. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK SAJÁT FELADAT- ÉS HATÁSKÖREI.....	61
4. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ÁLTAL ELLÁTOTT ÁLLAMIGAZGATÁSI FELADATOK.....	68
5. ÖSSZEFOGLALÓ	71

VI. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK LÉTREJÖTTE	73
1. A VÁLASZTÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK	73
2. ALAPFOGALMAK	73
3. A VÁLASZTÓJOG	74
4. A HELYI ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐK ÉS POLGÁRMESTEREK VÁLASZTÁSA	77
4.1. <i>A választókerületek</i>	78
4.1.1. Települések	78
4.1.2. Megyei közgyűlés	79
4.1.3. Az ajánlás	80
4.1.4. Listaállítás:	81
4.2. <i>Az eredmény megállapítása</i>	82
4.2.1. Egyéni listás rendszer	82
4.2.2. A vegyes rendszer	83
4.2.3. Fővárosi közgyűlés	84
4.2.4. A megyei önkormányzatok	85
5. A VÁLASZTÁSI ELJÁRÁS SZABÁLYAI	85
5.1. <i>A választási eljárás alapelvei</i>	85
5.2. <i>Az választási szervek</i>	86
5.3. <i>A választási kampány</i>	88
5.4. <i>A jogorvoslatok</i>	89
5.4.1. A kifogás	89
5.4.2. A fellebbezés	91
5.4.3. A bírósági felülvizsgálat	91

VII. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ JOGÁLLÁSA ÉS A KÉPVISELŐ- TESTÜLET MŰKÖDÉSE	93
1. A HELYI ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ JOGÁLLÁSA (ELEMEL), A MEGBÍZATÁS KELETKEZÉSE ÉS MEGSZÜNÉSÉNEK ESETEI	93
1.1. <i>A helyi önkormányzati képviselő jogállása</i>	93
1.2. <i>A megbíztás keletkezése</i>	94
1.3. <i>A megbíztás megszűnésének esetei</i>	94
2. A KÉPVISELŐI LEMONDÁS, MÉLTATLANSÁG ÉS A KÉPVISELŐI ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG TÖRVÉNYI (ANYAGI- ÉS ELJÁRÁSJOGI) SZABÁLYAI	96
2.1. <i>A képviselői lemondás</i>	96
2.2. <i>A méltatlanság</i>	97
2.3. <i>A képviselői összeférhetetlenség anyagi szabályai</i>	97
2.4. <i>A képviselői összeférhetetlenség eljárási szabályai</i>	99
3. A HELYI ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI, DÍJAZÁSA	100
3.1. <i>A helyi önkormányzati képviselőt megillető jogok</i>	100
3.2. <i>A helyi önkormányzati képviselőt terhelő kötelezettségek</i>	102
3.3. <i>A helyi önkormányzati képviselő díjazása</i>	103
4. A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÜLÉSE ELŐKÉSZÍTÉSÉNEK FELADATAI	105
5. A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÜLÉSE, AZ ÜLÉSVEZETÉS SZABÁLYAI	106
5.1. <i>Általános szabályok</i>	106
5.2. <i>A polgármester üléssel kapcsolatos feladatai</i>	107

5.2.1. Határozatképeség megállapítása, ülés megnyitása	107
5.2.2. A napirendi pontokra tett javaslatétel	107
5.2.3. Zárt ülés bejelentése	107
5.2.4. A vita lebonyolítása	109
5.2.5. Ügyrendi kérdések, lejárt határozatok előterjesztése	112
5.2.6. Az ülés bezárása	112
6. A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÜLÉSÉT KÖVETŐ FELADATOK	112

VIII. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZÁS KÖZVETLEN MÓDJA

1. A HELYI NÉPSZAVAZÁS ÉS NÉPI KEZDEMÉNYEZÉS JOGI SZABÁLYOZÁSA	113
2. A HELYI NÉPSZAVAZÁS	115
2.1. <i>A népszavazás alapvető fajai</i>	<i>115</i>
2.2. <i>Ki vehet részt a helyi népszavazásban, illetve a népi kezdeményezésben?</i>	<i>115</i>
2.3. <i>Érvényesség és eredményesség</i>	<i>116</i>
2.4. <i>A helyi népszavazás tárgykörei</i>	<i>116</i>
2.5. <i>A helyi népszavazás eljárása</i>	<i>118</i>
2.5.1. <i>A népszavazás kezdeményezése</i>	<i>118</i>
2.5.2. <i>A népszavazás elrendelése és kitűzése</i>	<i>121</i>
2.5.3. <i>A népszavazás lebonyolítása</i>	<i>122</i>
2.6. <i>A helyi népszavazással kapcsolatos helyi jogalkotás</i>	<i>123</i>
3. A HELYI NÉPI KEZDEMÉNYEZÉS	123
4. A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÜLÉSÉNEK NYILVÁNOSSÁGA	124
4.1. <i>A főszabály: a nyilvánosság</i>	<i>124</i>
4.2. <i>A kivétel: a zárt ülés tartásának esetei</i>	<i>126</i>
5. KÖZMEGHALLGATÁS	127

IX. FEJEZET

A BIZOTTSÁG JOGÁLLÁSA ÉS A TELEPÜLÉSRESZI ÖNKORMÁNYZAT

1. A BIZOTTSÁG	128
1.1. <i>A bizottság jogállása, megalakítása, összetétele</i>	<i>128</i>
1.2. <i>A bizottsági összeférhetetlenség törvényi (anyagi- és eljárásjogi) szabályai</i>	<i>131</i>
1.3. <i>A bizottságot megillető jogok</i>	<i>132</i>
1.4. <i>A bizottságot terhelő kötelezettségek</i>	<i>132</i>
1.5. <i>A bizottság díjazása</i>	<i>133</i>
1.6. <i>A bizottság feladatai</i>	<i>133</i>
2. A TELEPÜLÉSRESZI ÖNKORMÁNYZAT	134

X. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZATI DÖNTÉSHOZATAL

1. AZ ÖNKORMÁNYZATI DÖNTÉSHOZATAL (RENDELET- ÉS HATÁROZAT-ALKOTÁS) FOLYAMATA, ANYAGI ÉS ELJÁRÁSJOGI SZABÁLYAI	136
1.1. <i>A rendelet tárgyköre</i>	<i>136</i>
1.2. <i>A rendeletalkotás folyamata</i>	<i>136</i>
1.3. <i>A rendeletalkotás elmulasztásának következményei</i>	<i>139</i>
2. A SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT JOGFORRÁSI JELLEGE, JELENTŐSÉGE, TARTALMA, MEGALKOTÁSÁNAK SAJÁTOS SZABÁLYAI	140

2.1. Jogforrási jellege és jelentősége.....	140
2.2. Az SzMSZ megalkotásának sajátos szabályai.....	141
2.3. Az SzMSZ tartalma.....	142
3. A HATÁROZATALKOTÁS.....	144
4. AZ ÖNKORMÁNYZATI DÖNTÉSEK ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGI ILLETVE BÍRÓSÁGI FELÜLVIZSGÁLATA.....	146
4.1. Az Alkotmánybíróság eljárása.....	146

XI. FEJEZET

A POLGÁRMESTER JOGÁLLÁSA 149

1. A POLGÁRMESTER JOGÁLLÁSA, A MEGBÍZATÁS KELETKEZÉSE ÉS MEGSZÜNÉSÉNEK ESETEI, A JOGVISZONY TARTALMA.....	149
1.1. A polgármester jogállása.....	149
1.2. A megbíztás keletkezése.....	150
1.3. A jogviszony tartalma.....	150
1.4. A megbíztás megszűnésének esetei.....	155
2. ALPOLGÁRMESTER, FŐPOLGÁRMESTER.....	157
2.1. Alpolgármester.....	157
2.2. Főpolgármester.....	158
2.3. A megyei közgyűlés elnöke.....	159
3. A POLGÁRMESTERI ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG TÖRVÉNYI (ANYAGI- ÉS ELJÁRÁSJOGI) SZABÁLYAI.....	159
4. A POLGÁRMESTERT MEGILLETŐ JOGOK ÉS KÖTELESSÉGEK, DÍJAZÁSA.....	162
4.1. A polgármestert megillető jogok.....	162
4.2. A polgármestert terhelő kötelezettségek.....	163
4.3. A polgármester díjazása.....	163
5. A POLGÁRMESTER FELADATAI.....	166

XII. FEJEZET

A JEGYZŐ JOGÁLLÁSA..... 169

1. A JEGYZŐ JOGÁLLÁSA, A MEGBÍZATÁS KELETKEZÉSE ÉS MEGSZÜNÉSÉNEK ESETEI, A KÖZSZOLGÁLATI JOGVISZONY TARTALMA.....	169
1.1. A jegyző jogállása.....	169
1.2. A megbíztás keletkezése.....	169
1.3. A közzszolgálati jogviszony tartalma.....	171
1.4. A megbíztás megszűnésének esetei.....	179
2. ALJEGYZŐ, FŐJEGYZŐ.....	181
2.1. Aljegyző.....	181
2.2. Főjegyző.....	181
2.3. A közös önkormányzati hivatal jegyzője.....	181
3. A JEGYZŐI ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG TÖRVÉNYI (ANYAGI- ÉS ELJÁRÁSJOGI) SZABÁLYAI.....	182
4. A JEGYZŐT MEGILLETŐ JOGOK ÉS KÖTELESSÉGEK, DÍJAZÁSA.....	183
4.1. A jegyzőt megillető jogok.....	183
4.2. A jegyzőt terhelő kötelezettségek.....	183
4.3. A jegyző díjazása.....	184

5. A JEGYZŐ FELADATAI.....	185
XIII. FEJEZET	
A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁRSULÁSAI	188
1. AZ ÖNKORMÁNYZATOK EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁIRÓL ÁLTALÁBAN	188
2. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ÁLTAL LÉTESÍTHETŐ TÁRSULÁSOK.....	191
2.1. A társulásokra vonatkozó hatályos joganyag felépítése.....	191
2.2. Az MÖtv. általános társulási szabályainak részletezése.....	194
2.3. A közös önkormányzati hivatal, mint speciális társulási alakzat.....	200
2.4. A társult képviselő-testület, mint speciális társulási alakzat.....	203
HASZNOS LINKEK	205
XIV. FEJEZET	
A FŐVÁROSI ÉS MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT.....	206
1. A FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT SAJÁTOS VONÁSAI.....	206
2. A HELYI ÖNKORMÁNYZATI FELADAT- ÉS HATÁSKÖRÖKNEK A FŐVÁROSI ÉS A KERÜLETI ÖNKORMÁNYZATOK KÖZTI MEGOSZTÁSA	208
3. A FŐVÁROS ÉS A KERÜLETEK GAZDÁLKODÁSÁNAK ÉS MŰKÖDÉSÉNEK EGYES KÉRDÉSEI	212
3.1. A gazdálkodási rendszer.....	212
3.2. A rendeletalkotás.....	213
3.3. Fővárosi kerület létrehozása, a kerületi határok megváltoztatása.....	214
4. A MEGYEI ÖNKORMÁNYZATOK SZABÁLYOZÁSA, ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI.....	215
5. A MEGYEI ÖNKORMÁNYZATOK FELADATA ÉS HATÁSKÖRE.....	216
6. A MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT MŰKÖDÉSÉNEK ALAPVETŐ SZABÁLYAI.....	220
7. A MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT SZERVEZETE.....	220
7.1. Önkormányzat, közgyűlés.....	220
7.2. Elnök, alelnök:.....	221
7.3. Bizottságok.....	222
7.4. A megyei önkormányzat hivatala.....	222
AJÁNLOTT IRODALOM.....	222
XV. FEJEZET	
A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ÉS A KÖZPONTI ÁLLAMI SZERVEK KAPCSOLATA.....	223
1. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK HELYE AZ ÁLLAMI SZERVEK ÉS A KÖZIGAZGATÁS RENDSZERÉBEN.....	223
1.1. A helyi önkormányzatok helye az állami szervek és funkciók rendszerében.....	223
1.2. A helyi önkormányzatok helye a közigazgatási rendszerben.....	224
2. A KÖZPONTI ÁLLAMI SZERVEKNEK A HELYI ÖNKORMÁNYZATOKKAL KAPCSOLATOS HATÁSKÖREI	226
2.1. Az Országgyűlés és a helyi önkormányzatok kapcsolata.....	226
2.2. A köztársasági elnök és a helyi önkormányzatok.....	228
2.3. A Kormány, a miniszterek és a helyi önkormányzatok	229
2.3.1. A helyi önkormányzatokért felelős miniszter:.....	230

2.3.2. A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter:.....	231
2.3.3. A többi kormánytagnak az ágazati felelősségkörében a következő jogosítványai vannak:.....	231
3. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETE.....	232
3.1. <i>Alapvetés</i>	232
3.2. <i>A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének jogi szabályozása</i>	233
3.2.1. A törvényességi felügyelet főbb eszközei.....	233
3.2.2. A törvényességi felügyeleti eljárás.....	235
3.2.3. A bírósági eljárás kezdeményezésének közös szabályai.....	239
4. A „FELTERJESZTÉSI JOG” ÉS A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ÉRDEKVÉDELME.....	240
4.1. <i>A „felterjesztési jog”</i>	240
4.2. <i>A helyi önkormányzatok érdekképviselete</i>	240

XVI. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK VAGYONA ÉS GAZDÁLKODÁSA..... 243

1. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK VAGYONA, VAGYONÁNAK JELLEMZŐI.....	243
2. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK GAZDÁLKODÁSA.....	246
2.1. <i>A helyi önkormányzatok gazdálkodásának jogi környezete</i>	247
2.2. <i>A helyi önkormányzatok gazdálkodási rendszere</i>	250
2.3. <i>Az önkormányzatok bevételi típusai</i>	254
2.3.1. Saját bevételek.....	254
2.3.2. Átengedett központi adók.....	256
2.3.3. Állami támogatások.....	257
2.3.3.1. Normatív hozzájárulás.....	259
2.3.3.2. Normatív, de kötött felhasználású támogatás.....	259
2.3.3.3. Céltámogatás.....	260
2.3.3.4. Címzett támogatás.....	260
2.3.3.5. Központosított előirányzatok.....	261
2.3.3.6. Működésképtelenné váló önkormányzatok támogatása.....	261
2.3.3.7. Egészségbiztosítási transzferek.....	262
2.3.3.8. Egyéb bevételek.....	262
2.4. <i>A helyi önkormányzatok költségvetése</i>	264
2.4.1. A helyi önkormányzatok költségvetésének előkészítése.....	264
2.4.2. A helyi önkormányzatok költségvetési döntése.....	267
2.4.3. A helyi önkormányzatok költségvetésének végrehajtása.....	269
2.4.4. A helyi önkormányzatok költségvetésének ellenőrzése.....	272
2.5. <i>Az önkormányzatok pénzügyi, gazdasági ellenőrzése</i>	272
2.5.1. Külső ellenőrzés.....	272
2.5.2. Belső ellenőrzés.....	273
2.5.3. Az önkormányzati biztos.....	274
2.5.4. Könyvvizsgáló.....	275
2.6. <i>Adósságrendezési eljárás</i>	275
2.6.1. Az eljárás megindítása.....	277
2.6.2. Az adósságrendezés megindítása.....	278
2.6.2.1. Az adósságrendezés megindításának jogkövetkezményei.....	279
2.6.3. A pénzügyi gondnok feladatai, hatásköre.....	281
2.6.4. Egyezségi tárgyalás.....	283
2.6.5. A vagyon bírósági felosztása.....	284

AJÁNLOTT IRODALOM..... 285

XVII. FEJEZET

ÚJ TENDENCIÁK A HELYI ÖNKORMÁNYZATI RENDSZER SZABÁLYOZÁSÁBAN MAGYARORSZÁGON ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TAGORSZÁGAIBAN

286

1. A MAGYAR HELYI ÖNKORMÁNYZATI RENDSZER ÁTALAKÍTÁSA 286

2. A 2011. ÉVI CLXXXIX. TÖRVÉNY MAGYARORSZÁG HELYI ÖNKORMÁNYZATAIRÓL 288

3. A HELYI ÖNKORMÁNYZÁSHOZ VALÓ KOLLEKTÍV ALAPJOG KIALAKULÁSA ÉS ANNAK HATÁSA A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ÁLLAMSZERVEZETBEN ELFOGLALT HELYÉRE 292

3.1. Az alapjog eredete 292

3.2. A helyi önkormányzatok helye az állami szervek és funkciók rendszerében 293

3.3. A helyi önkormányzatok helye a közigazgatási rendszerben 295

4. A HELYI KÖZÜGYEKRŐL 297

4.1. A helyi közügyek fogalma és tartalma 297

4.2. A helyi közügyek ellátásának rendszere 299

5. A HELYI ÖNKORMÁNYZÁSHOZ VALÓ JOG DINAMIKUS VÁLTOZÁSAI 300

5.1. Nemzetközi keretek 300

5.2. A Charta kiegészítése az állampolgárok helyi közéletbe történő bevonásának erősítésére 303

6. AZ AUTONÓMIA-FELFOGÁS VÁLTOZÁSA AZ ALAPTÖRVÉNYBEN 305

7. ÚJ TENDENCIÁK AZ EURÓPAI UNIÓ TAGORSZÁGAI HELYI ÖNKORMÁNYZATI RENDSZEREIBEN 308

7.1. A helyi önkormányzatok területi kereteinek változásainak vizsgálata 309

7.2. A helyi önkormányzatok és a központi állami szervek közti kapcsolatok 310

7.3. A helyi intézményrendszer változásai a helyi demokrácia és a menedzsment összefüggései mentén 312

AJÁNLOTT IRODALOM 315